

İşsizlik Ödeneğinde Bu Süreye Dikkat!

İşsizlik ödeneği nasıl hesaplanır? - 28.02.2015

İşsiz kaldığımızda İŞKUR bize işsizlik ödeneği verir ve hesaplama şekline göre ödeme son 4 aylık ücret ortalamamızın yüzde 40'ı kadardır. Ama bu rakam asgari ücretin yüzde 40'ından az, yüzde 80'inden çok olamaz. Ücreti yüksek olan çalışanlar bundan en çok mağdur olanlardır ve ödediklerini bile geri alamazlar.

8.9.1999 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4447 sayılı Kanun ile uygulamaya giren, İşsizlik Sigortası 13 yıldan bu yana ülkemizde uygulanmaktadır. Uygulama özelliği gereğince adı İşsizlik Sigortası olsa da, İşsizlik Sigortası Fonu'na giren tüm para dikkate alındığında 13 yıldan beri işsizlere biriken ve nemalanan paranın sadece yüzde 2'si ödenmiştir. Başka yerlere ödenen rakamlar, işsizlere ödenen rakamın kat be kat fazlası olmuştur.

KİMLER ÖDENEK ALINIR?

İşsizlik Sigortası'ndan ödenek alabilmek için,

- 1-(Gazeteciler hariç olmak üzere) kendi istek ve arzusu dışında işsiz kalmak, gazeteci kendi istek ve arzusu ile işsiz kalsa da ödenek alır.
- 2-İşsiz kalma tarihinden geriye doğru 3 yıl (1.080 gün) içinde, SGK'ya en az 600 gün prim ödemiş olmak.
- 3-Son 120 gün içinde kesintisiz çalışıyor olmak.
- 4-Adına vergi kaydı veya Ltd. Şti. ortaklığı veya A.Ş.'de ortak + yönetim kurulu üyesi olmamak,
- 5-Kendi çalışmaları ile emekli aylığı almıyor olmak.

6-İşsiz kalma tarihinden itibaren 30 gün içinde İŞKUR'a müracaat etmek.

KAÇ AY ÖDENİR?

Son 3 yıllık (1.080 günlük) süre içinde,

1-600 gün primi olan 6 ay,

2-900 gün primi olan 8 ay,

3-1080 gün primi olan 10 ay, boyunca İŞKUR'dan işsizlik ödeneği alabilir.

EN DÜŞÜK ÖDENEK 480 LİRA

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde 40'ıdır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesine göre 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 80'ini geçemez.

Bu durumda en düşük işsizlik ödeneği; $1201.5 \times 0.40 = 480$ lira,

En yüksek işsizlik ödeneği ise; $1201.5 \times 0.80 = 960$ liradır.

YÜKSEK ÜCRETLİLER ZARARDA

Halen SGK'da en yüksek sigorta primine esas kazanç asgari ücretin 6.5 katıdır. Buna göre de $1201.5 \times 6.5 = 7.809$ liradır. Bu rakam üzerinden yüzde 2 işveren, yüzde 1 işçi ve yüzde 1 devlet katkısı ile yüzde 4 oranlı İşsizlik Sigortası aylık kesintisi 312 liradır. Üç yıl boyunca ödenen rakam $312 \times 36 = 11.232$ liradır.

Bu kişi işsiz kaldığında 10 ay boyunca alabileceği işsizlik ödeneği rakamı ise; $960 \times 10 = 9600$ liradır. Görüldüğü üzere yüksek ücretle çalışan birisi işsiz kaldığında ödenen işsizlik primlerini bile alamamaktadır.

Bu sebeple de işsizlik ödeneğinin asıl amacı olan alıştığı yaşam seviyesini işsizlik döneminde bırakın ulaşmayı, yaklaşılamamaktadır.

ÜST SINIR KALDIRILMALI

İşsizlik Sigortası Kanunu'nda halen TBMM'den görüşülmekte olan Torba Kanun'a eklenecek bir madde ile asgari ücretin yüzde 80'i olan üst sınır ödemesi kaldırılmalıdır ki 13 yıldan beridir zararda olan yüksek ücretli çalışanlar da işsiz kaldıkları dönemde,

alıştıkları yaşam seviyesi ulaşabilsinler. Aksi halde yetenekli ve yüksek gelirle çalışabilecek olan bu kişiler aç kalmamak adına düşük ücretli işlere razı olmak zorunda olmasınlar.

İŞSİZ KALMAYAN NE OLACAK?

Birçoğu hayatı boyunca hiç işsiz kalmadığı için İşsizlik Sigortası'ndan ödenek almadan emekli olmakta veya vefat etmektedir. AB ve ABD'de olduğu gibi işsizliği özendirmemek ve İşsizlik Sigortası'ndan faydalanmak için sık sık (yasal veya yasadışı şekilde) işsiz kalmaları da azaltmak adına, hayatı boyunca hiç ödenek almadan emekli olmuş veya vefat etmiş olanlara veya yakınlarına biriken paralarının yarısı geri ödenmelidir.

Ali TEZEL

<http://www.millet.com.tr/>

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA